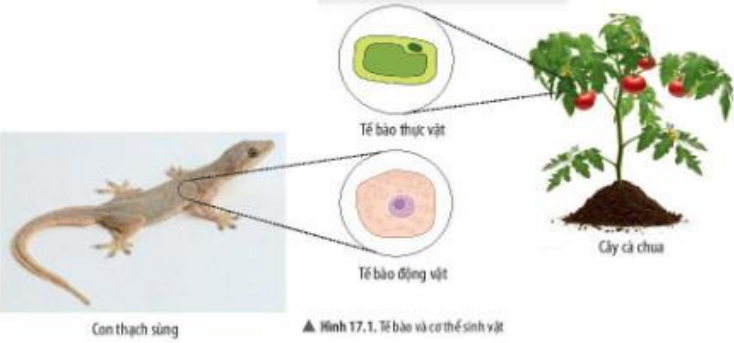
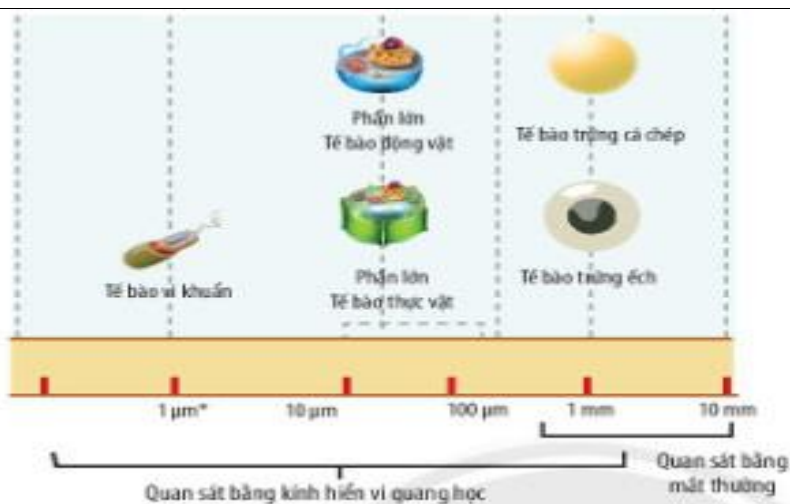


NỘI DUNG HỌC TẬP MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN 6 TUẦN 11,12

CHỦ ĐỀ 6: TẾ BÀO- ĐƠN VỊ CỦA SỰ SỐNG

(TIẾT 41,42,43,44,45) BÀI 17: TẾ BÀO

Nội dung học sinh tìm hiểu	Nội dung bài học
Mỗi viên gạch đều ngôi nhà hay mỗi căn hộ trong chung cư đều là những đơn vị của hệ thống lớn, vậy trong cơ thể sống, đơn vị cơ sở đó là gì? 1. Khái quát về tế bào  Con thạch sùng ▲ Hình 17.1. Tế bào và cơ thể sinh vật -Quan sát hình ảnh, cho biết cấu trúc tạo nên cơ thể sinh vật là gì? Gợi ý: là các tế bào thực vật(ở thực vật) và tế bào động vật(ở động vật). -Vậy những tế bào đó có hình dạng và kích thước như thế nào?(quan sát hình ảnh dưới để trả lời)?	1.Khái quát về tế bào -Mọi cơ thể sống đều được cấu tạo từ tế bào. -Tế bào có kích thước nhỏ, phần lớn không quan sát được bằng mắt thường mà phải sử dụng kính hiển vi. -Tế bào có nhiều hình dạng khác nhau: hình cầu, hình đĩa,hình sợi, hình sao, hình trụ. Hình thoi, hình nhiều cạnh.... -Tế bào có 3 thành phần là màng tế bào, chất tế bào, nhân tế bào.Các thành phần đều thực hiện các chức năng khác nhau. -Tế bào động vật và thực vật là tế bào nhân thực. -Tế bào thực vật có bào quan lục lạp thực hiện chức năng quang hợp.



▲ Hình 17.2. Kích thước tế bào



▲ Hình 17.4. Cấu tạo tế bào nhân sơ



a) Tế bào động vật



b) Tế bào thực vật

▲ Hình 17.5. Cấu tạo tế bào nhân thực

2. Sự lớn lên và sinh sản của tế bào:

- Tế bào thực hiện trao đổi chất để lớn lên, khi đạt đến kích thước nhất định một số tế bào thực hiện phân chia tạo nên các tế bào con (gọi là sự sinh sản tế bào).

- Sự lớn lên và sinh sản của tế bào là cơ sở của sự lớn lên của sinh vật, giúp thay thế các tế bào bị tổn thương hoặc tế bào chết ở sinh vật.

- Tế bào vừa là đơn vị cấu trúc vừa là đơn vị chức năng của mọi cơ thể sống.



▲ Hình 17.3. Hình dạng tế bào

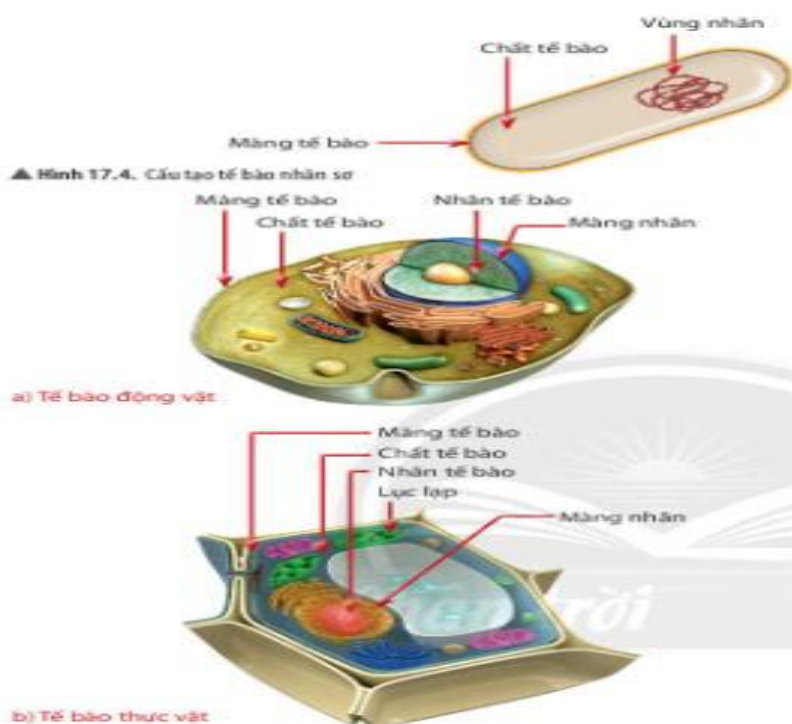
Gợi ý: Kích thước của tế bào rất nhỏ ($1\mu\text{m}$, $10\mu\text{m}$, $100\mu\text{m}$, 1mm , 10mm). Chúng ta có thể quan sát tế bào có kích thước 1mm hoặc 10mm bằng mắt thường; tế bào $1\mu\text{m}$, $10\mu\text{m}$ hoặc $100\mu\text{m}$ có thể quan sát được bằng kính hiển vi quang học.

Ví dụ:

quan sát bằng mắt thường: tế bào trứng cá, trứng ếch,...

quan sát bằng kính hiển vi quang học: tế bào vi khuẩn, tế bào động vật,...

-Nhận biết các thành phần có ở tế bào nhân sơ và tế bào nhân thực



▲ Hình 17.5. Cấu tạo tế bào nhân thực

Gợi ý: Thành phần có cả ở tế bào nhân sơ và tế bào nhân thực là: màng tế bào, nhân tế bào, chất tế bào.

-Hãy chỉ ra điểm khác biệt giữa tế bào nhân sơ và tế bào nhân thực

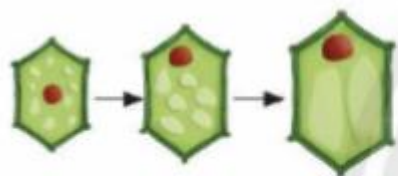
Gợi ý: Điểm khác biệt giữa tế bào nhân sơ và tế bào nhân thực là: tế bào nhân thực có lục lạp, còn tế bào nhân sơ thì không có.

-Thành phần nào không có trong tế bào động vật?

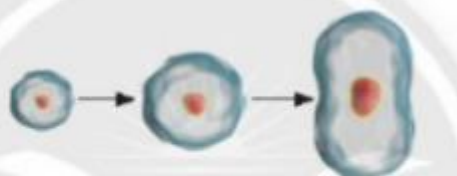
Gợi ý: Lục lạp là thành phần có trong tế bào thực vật mà không có trong tế bào động vật.

2. Sự lớn lên và sinh sản của tế bào

- Quan sát hình 17.6a, 17.6b, cho biết dấu hiệu nào cho thấy sự lớn lên của tế bào?



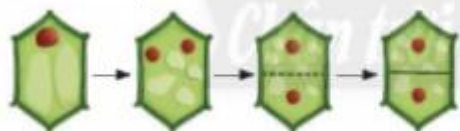
▲ Hình 17.6a. Sự lớn lên của tế bào thực vật



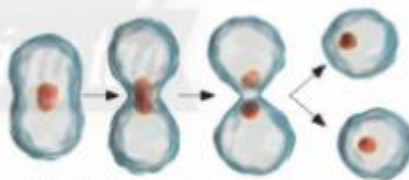
▲ Hình 17.6b. Sự lớn lên của tế bào động vật

- Quan sát hình 17.7a, 17.7b hãy chỉ ra dấu hiệu cho thấy sự sinh sản của tế bào

► **Trình bày sự sinh sản của tế bào**

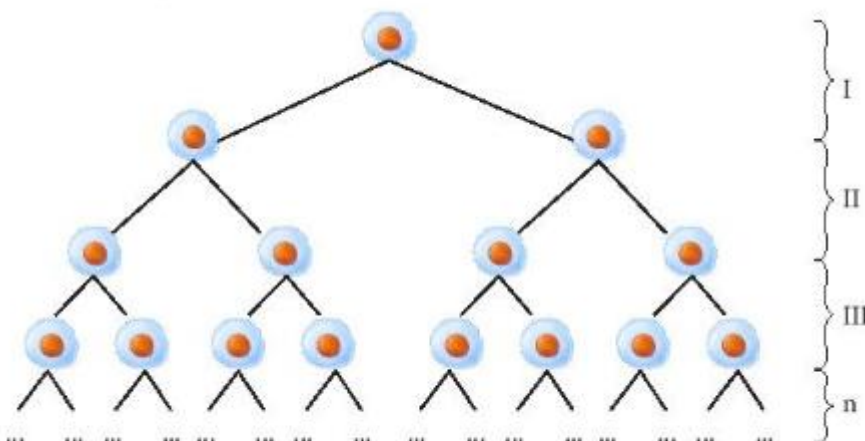


▲ Hình 17.7a. Sự sinh sản của tế bào thực vật



▲ Hình 17.7b. Sự sinh sản của tế bào động vật

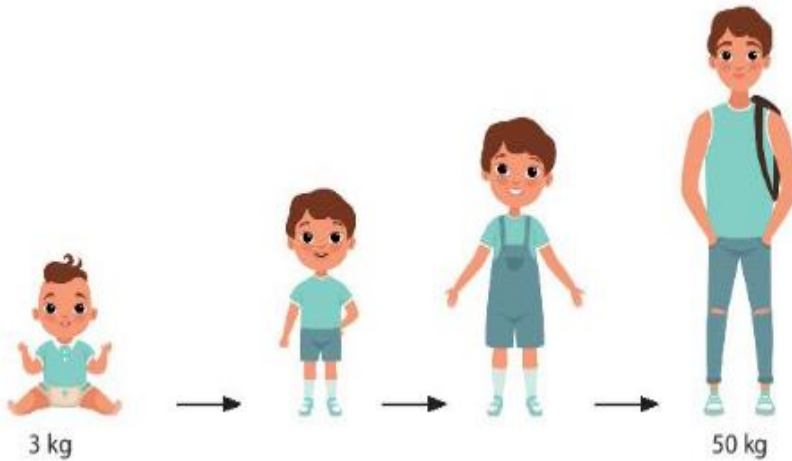
- Hãy tính số tế bào con được tạo ra ở lần sinh sản thứ I, II, III của tế bào trong sơ đồ hình 17.8. Từ đó, xác định số tế bào con được tạo ra ở lần sinh sản thứ n



▲ Hình 17.8. Sự sinh sản của tế bào

- Em bé sinh ra nặng 3kg, khi trưởng thành có thể nặng 50kg, theo em, sự thay đổi này do đâu?

- Quan sát hình 17.8, 17.9, hãy cho biết sự phân chia của tế bào có ý nghĩa gì đối với sinh vật?



▲ Hình 17.9. Sự lớn lên của cơ thể người

- Vì sao khi thằn lằn bị đứt đuôi, đuôi của nó có thể được tái sinh?



Hướng dẫn trả lời:

- Dấu hiệu cho thấy sự lớn lên của tế bào: các tế bào có sự thay đổi về kích thước và hình dạng
- Dấu hiệu cho thấy sự sinh sản của tế bào: tế bào phân chia thành các tế bào con khác
- Số tế bào được tạo ra lần thứ I: 2 tế bào

Số tế bào được tạo ra lần thứ II: 4 tế bào

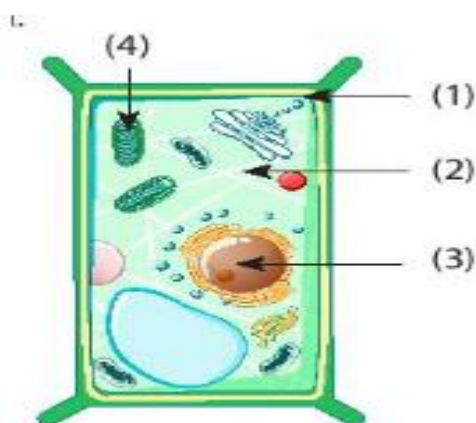
Số tế bào được tạo ra lần thứ III: 8 tế bào

- Do các tế bào trong cơ thể thực hiện trao đổi chất để lớn lên đến một kích thước nhất định
- Sự phân chia của tế bào là cơ sở cho sự lớn lên của sinh vật, giúp thay thế các tế bào bị tổn thương hoặc tế bào chết ở sinh vật

- Bởi vì tế bào ở đuôi con thằn lằn lớn lên và sinh sản, giúp cho thay thế tế bào ở đuôi đã bị chết của con thằn lằn, mọc lại thành đuôi mới cho nó.

3.BÀI TẬP VẬN DỤNG

1. Quan sát cấu tạo tế bào thực vật trong hình bên và trả lời các câu hỏi sau:



a, Thành phần nào là màng tế bào?

- A. (1) B. (2) C. (3) D. (4)

b, Thành phần nào có chức năng điều khiển hoạt động của tế bào?

- A. (1) B. (2) C. (3) D. (4)

2. Vẽ và chú thích các thành phần chính của tế bào nhân sơ và tế bào nhân thực

3. Sự sinh sản của tế bào có ý nghĩa gì đối với sinh vật?

Gợi ý: 1. a, chọn đáp án A b, chọn đáp án B

2. Học sinh tự thực hiện

3. Sự sinh sản của tế bào là cơ sở cho sự lớn lên của sinh vật, giúp thay thế các tế bào tổn thương hoặc tế bào chết ở sinh vật

TIẾT 46,47 BÀI 18:THỰC HÀNH QUAN SÁT TẾ BÀO SINH VẬT

Báo cáo kết quả thực hành

Báo cáo: Kết quả quan sát tế bào sinh vật

Nhóm..... Lớp.....

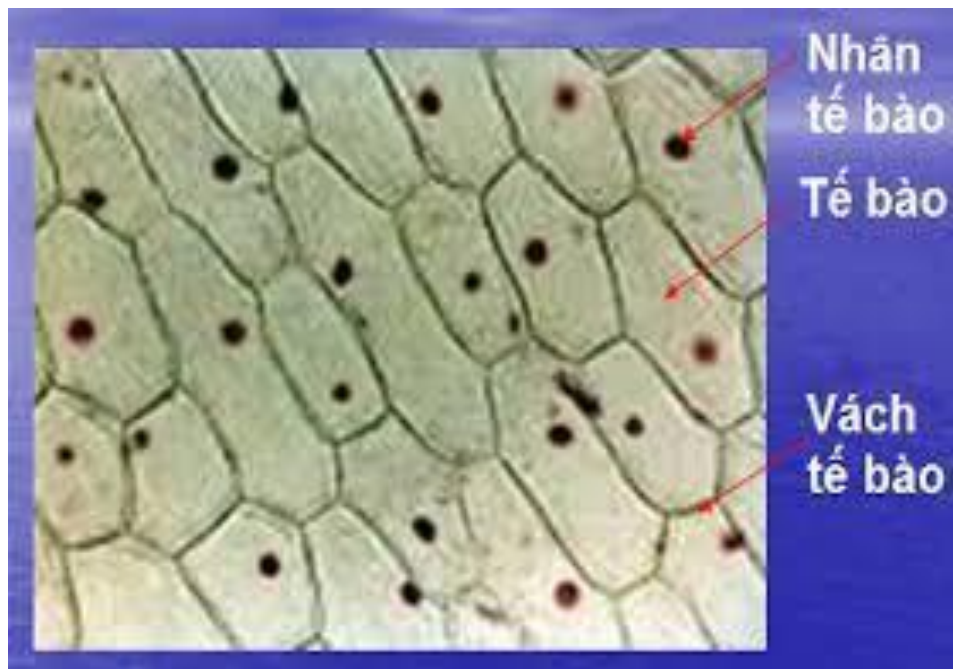
1. Vẽ và chú thích tế bào trứng cá đã quan sát được. tại sao khi tách trứng cá chép cần nhẹ tay?
2. Vẽ và chú thích tế bào biểu bì vảy hành đã được quan sát. Tại sao khi tách tế bào biểu bì vảy hành, phải lấy một lớp thật mỏng?
3. Vẽ và chú thích tế bào biểu bì da ếch đã được quan sát

Gợi ý trả lời:

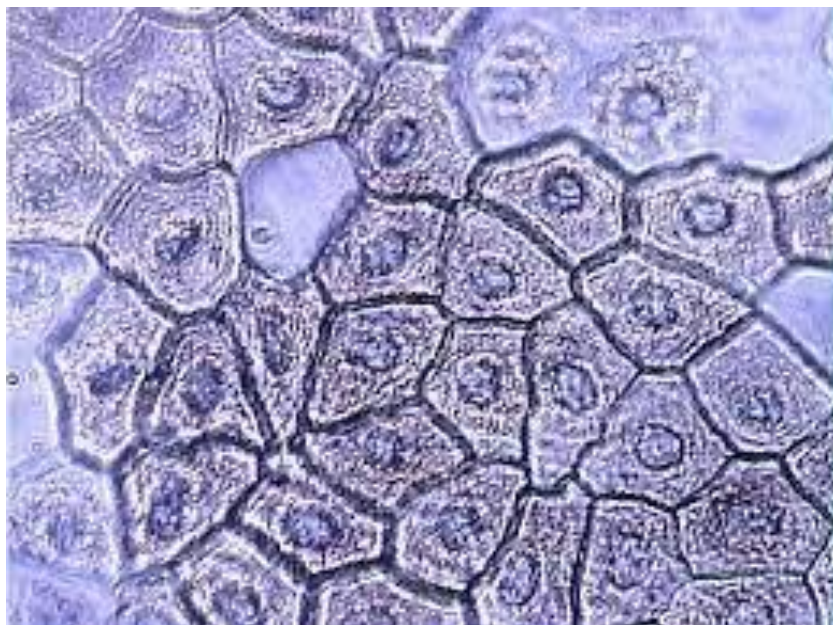
1. Khi tách trứng cá cần nhẹ tay bởi vì tế bào biểu bì của trứng cá rất mỏng.



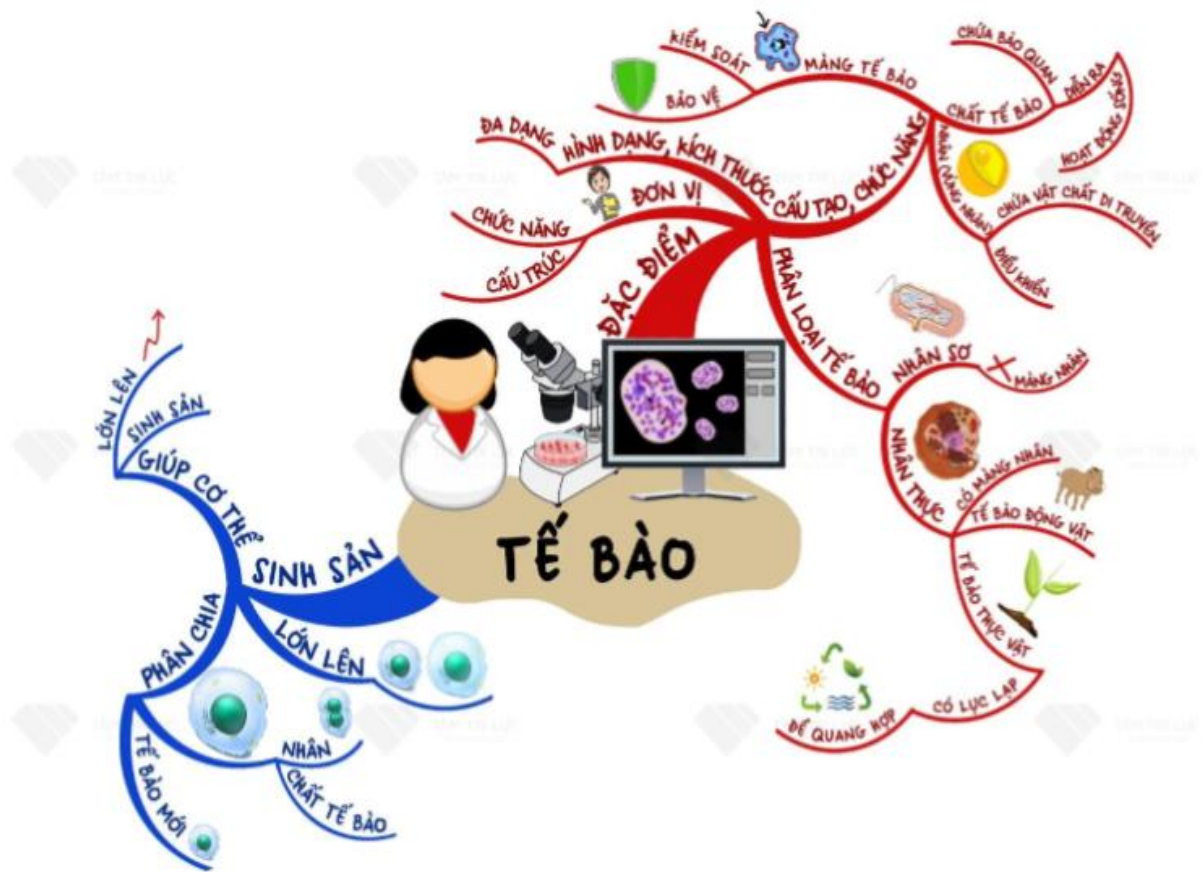
2. Bởi vì để có thể dễ quan sát được tế bào biểu bì vảy hành thì phải lấy một lớp mỏng. Nếu lấy lớp dày thì các tế bào sẽ xếp chồng lên nhau và khi soi lên kính không nhìn rõ các tế bào.



3. Vẽ và chú thích tế bào biểu bì da ếch đã được quan sát



TIẾT 48: ÔN TẬP CHỦ ĐỀ 6



@2021 Bản quyền thuộc công ty cổ phần đào tạo Tâm Trí Lực

Sơ đồ tư duy về tế bào

Ngoài ra cung cấp thêm một số hình ảnh về tế bào ở sinh vật như



a) Tế bào da ở người



b) Tế bào thần kinh ở người



c) Tế bào vi khuẩn



d) Tế bào lá cây

Hình 1.1 Hình dạng một số loại tế bào

A	B
1. 	Tế bào thần kinh
2. 	Tế bào lông hút (rễ)
3. 	Tế bào trứng
4. 	Tế bào lá cây

